

Teorije i hipoteze

Šta je teorija?

- Logično povezani niz pretpostavki o empirijskoj stvarnosti. Sastoji se iz:
 - Definicija: konceptualni okvir
 - Funkcionalnih veza: veze između koncepata (pretpostavke i hipoteze)
 - Operativnih definicija: veze između teorija i opservacija
- Čemu teorije služe?
 - Pomažu nam da klasifikujemo pojave
 - Pomažu nam da razumijemo pojave
 - Pomažu nam da predviđamo veze koje ne moramo nužno vidjeti
 - Upućuju istraživanje

Nivoi teorije

- Grand teorije – paradigme: široki okviri ili pristupi (npr. Teorija racionalnog izbora)
 - Organizacija znanja
 - Pitanja: koje su osnovne pretpostavke na osnovu kojih operišemo, osnovni problemi, osnovni metodi
- Teorije srednjeg obima, unutar paradigmi, predviđaju određene odnose, izvedene iz paradigmi
- Operativne teorije – organizacija empirije - hipoteze

Šta je hipoteza?

- Informisana pretpostavka na osnovu teorije ili prethodnog istraživanja.
- Mora biti testirana, objašnjena i izmjerena.
- Osobine:
 - Moguće ju je testirati
 - Logična je
 - Povezana sa istraživačkim problemom, na način što je to potencijalni odgovor na to pitanje
- Izvori hipoteza: literatura, okolina, empirijski podaci, lično iskustvo

Tipovi hipoteza

- Nulta hipoteza – tvrdnja o nepostojanju nečega, veze između nečega
 - Primjer: Ne postoji značajna razlika između percepcije braka koju imaju muškarci i žene.
- Alternativna hipoteza – tvrdnja o postojanju određenog fenomena
 - Postoji značajna veza između percepcije braka koju imaju muškarci i žene.
 - Tipovi:
 - Atributivna
 - Asocijativna
 - Kauzalna

Atributivna hipoteza

- Tvrdnja o tome da postoji određena činjenica

Primjer:

H1: Većina ljudi gleda TV.

H2: Stariji ljudi postaju konzervativniji.

H3: Većina ljudi voli pop muziku.

Asocijativna hipoteza

- Tvrdnja koja ukazuje na vezu između dvije činjenice

Primjer:

H1: Crnogorci su lijeni.

H2: U Americi raste vjerovatnoća glasanja sa napredovanjem prihoda.

H3: Ljudi koji žive bliže obali, bolje plivaju.

Kauzalna hipoteza

- Tvrdnja o tome da promjena u jednoj činjenici vodi promjeni u drugoj činjenici

Primjer:

H1: Ulaganje u političku kampanju vodi većem broju glasova na izborima.

Istraživački ciklus

